

Szczecin jest jednym z największych i jednocześnie najciekawszych miast w Polsce, niestety ten metropolitarny obszar był przez długie lata zaniedbywany pod względem estetycznym. Teraz miasto staje przed swoją szansą wejścia do Europy jako zupełnie odnowione, prężne, nie bojące się nowych wyzwań, otwarte na swoich mieszkańców i turystów.

Atutem Szczecina jest jego łagodny krajobraz. Miasto malowniczo poprzecinane wodą rzek i jeziora nie przytłacza człowieka swoją skalą.

W głównym założeniu projektowym postanowiliśmy nie ograniczać się jedynie do pustej przestrzeni przy ulicy Małopolskiej, jako obszar naszego działania obraliśmy całe miasto.

W procesie projektowym wybraliśmy się na poszukiwanie jego nowej twarzy. Chcemy obudzić ducha tego lekko uśpionego miasta, stworzyć miejski symbol, z którym mieszkańcy mogliby się identyfikować i za jego pomocą orientować w swojej przestrzeni. Jednocześnie chcemy za pomocą kontrastu podkreślić to co nas w Szczecinie najbardziej zachwyca.

Tak ważna i dostojna instytucja kulturalna jaką jest filharmonia często służy jedynie niewielkiej części społeczności. Wiele osób zna ją z zewnątrz niewiele od środka. My stworzyliśmy budynek, który w swoim przekazie wychodzi na przeciw swojej publiczności, emanuje emocją, która ma zachęcić przysłowiowego „zwykłego” przechodnia do uczestnictwa w rytuale odbywającym się w jego wnętrzu.

Nie jest on martwym, hermetycznym opakowaniem funkcji, posiada duszę, którą jest muzyka. Jest ważnym wyznacznikiem w przestrzeni, integralną częścią miasta, z którego się wywodzi i którego tkankę uzupełnia.

W tym projekcie bardzo ważne było dla nas odtworzenie dawnej tkanki, przywrócenie dawnej funkcji okaleczonemu historią miastu, podkreślenie narożnika i jednocześnie zaakcentowanie kulturalnego serca za pomocą spektakularnego budynku o dużym ładunku emocjonalnym.

Nowy obiekt doskonale wpisuje się w istniejący w mieście szlak turystyczny, uzupełnia go, rewitalizuje i ożywia miasto.

Jest to współczesna ikona, swoista nowa katedra dla miasta.

I POSZUKIWANIE FORMY

Miasto Szczecin, jak duża część północnej Europy, charakteryzuje się ciężkimi budynkami, którym jednak towarzyszą ożywcze elementy w postaci pinakli, wieżyczek, gotyckich przypór, manierystycznych zdobień. Nasza idea jest kontynuacją historycznego dziedzictwa tego regionu i cech szczególnych zarówno w zabudowie polskiej, jak i niemieckiej czy niderlandzkiej, po prostu europejskiej.

Nasza idea narodziła się z otaczającej przestrzeni, ze stromych dachów i wyraźnych pionowych podziałów sąsiadujących budynków rezydencjonalnych, neogotyckich zdobien gmachu policji, dostojenstwa i strzelistoci szczecińskich kościołów, ciężkich klasycystyczne budynków na Wałach Chrobrego, malowniczych wież i wieżyczek obecnych w całym mieście.

Jednocześnie te same referencje odnaleźliśmy w industrialnej architekturze Szczecina, w jego dumie i sercu, w porcie, w stoczni, w długich, strzelistych ramionach dźwigów, w dumnych masztach statków, które wbijają się w niebo nad miastem.

Bardzo ważne było dla nas znalezienie równowagi pomiędzy masą a wertykalnymi strzelistymi elementami. (*ilustracje 1,2,3,4*)

Potraktowaliśmy budynek Filharmonii Szczecińskiej jak instrument muzyczny sam w sobie. Tworzymy go z elementów miasta, budując nowy żywy organizm, którego siłą i duszą jest przyciągająca publiczność muzyka.

Punktem wyjścia były dla nas organy, jeden z najważniejszych w nim instrumentów muzycznych, które tak jak nasz budynek złożone są z wielu drobnych elementów tworzących w sumie jedną perfekcyjną całość, doskonale współgrającą z miejscem, w którym się znajdują. W swojej formie są one dla nas idealnym odzwierciedleniem ekspresjonistycznych idei architektonicznych.

Kształtując budynek wyszliśmy od drobnych pionowych elementów, tworząc z nich następnie większe fragmenty, które wspólnie tworzą jedną całość - jeden instrument. (*ilustracje 5,6*)

Kierowało nami ekspresjonistyczne myślenie o architekturze. Zastosowaliśmy w projekcie bezpośrednie odniesienie do tego ruchu, opierającego się na łamaniu geometrii poszukiwaniu nowego rytmu, przekazywaniu emocji, tak samo jak działa muzyka.

Projektując Budynek Filharmonii mieliśmy przed oczami pomnik Róży Luksemburg Miesa van deRohe, rysunki Ferrisa, modele Wassiliego Luckhardta.

Wszystkie te przetworzone dane przetransponowaliśmy na nasz budynek. Proste podziały wertykalne przedstawiliśmy w wolumetryczny sposób.

Połączyliśmy formę z funkcją, stworzyliśmy nowy instrument o niespotykanej dotąd skali, tym instrumentem jest cały budynek filharmonii. (*ilustracje 7,8,9,10*)

Forma budynku zaczerpnięta jest z miasta lecz jednocześnie budynek stoi w jawnej opozycji do zastanej tu sytuacji. Przeciwwstawia się panującej szarości a w zamian podkreśla istotę swojej lokalizacji.

Jest symbolem miasta które będzie, które dzieje się w tej chwili.

Jako materiał do konstrukcji użyliśmy szkła. By pokazać kontrast w stosunku do otoczenia stworzyliśmy obiekt lśniący, błyszczący, transparentny, skierowany ku górze.

Szkoło jako jeden z ulubionych materiałów architektów ekspresjonistów pozwolił nam na przetworzenie naszej idei i stworzenie nowej jakości.

Nasz budynek jest jak cenny minerał, kryształ, zmienia się wraz ze zmianami pory dnia i roku. W ciągu dnia jest lśniącym jasnym obiektem na tle ciemnego nieba. W nocy staje się spektakularną świecą katedrą, światłem Szczecina.

Jest niczym latarnia morska w centrum miasta dla ludzi jedynie przez nie przejeżdżających, akcentuje je i podkreśla jego wyjątkowy charakter.

Widoczne na elewacji cienie drzew, wędrujące po ścianach światło słoneczne, reflektory przejeżdżających nocą samochodów, sprawiają, że budynek jest otwarty zarówno dla ludzi przebywających w jego wnętrzu.

Ta gra refleksów pozwala na ciągły kontakt wnętrza z zewnątrz. (ilustracje 11, 12)

II PROGRAM FUNKCJONALNY, MATERIAŁY, KONSTRUKCJA

Rozwiązania komunikacyjne

Dojścia piesze do budynku znajdują się od strony Placu Solidarności i Placu Hołdu Pruskiego.

Nowoprojektowany budynek Filharmonii Szczecińskiej posiada dwupoziomowy parking podziemny, o powtarzalnym rzucie, przeznaczony zarówno dla gości jak i pracowników instytucji, wjazd znajduje się od strony ulicy Małopolskiej w miejscu obecnego wjazdu na parking terenowy.

Od strony Placu Hołdu Pruskiego znajduje się odpowiednio przystosowany chodnik, na który możliwy jest wjazd samochodami ciężarowymi obsługującymi dostawy instrumentów orkiestr przyjezdnych do filharmonii. Z chodnika samochód bezpośrednio wjeżdża na północną część działki gdzie znajduje się strefa dostaw. Dystrybucja sprzętu wewnątrz budynku możliwa jest dzięki ruchomej platformie towarzyszącej służbie rozładowniczej.

Chodnik umożliwia także obsługę dostaw do restauracji oraz wjazd samochodami uprzywilejowanymi jak karetki pogotowia oraz wozy transmisyjne na północny teren działki.

Rozwiązania funkcjonalne

Budynek posiada cztery kondygnacje nadziemne oraz dwie podziemne.

Przestrzeń wewnątrz budynku kształtujemy za pomocą wycinania ze stworzonego przez nas bloku, kolejnych części funkcjonalnych.

Główne wejście do budynku znajduje się w południowo-zachodnim narożniku budynku, na skrzyżowaniu ulic Małopolskiej i Jana Matejki.

Od strony Placu Hołdu Pruskiego znajduje się osobne wejście do restauracji (mogącej działać niezależnie od głównej funkcji) a od strony Placu Solidarności wyjście z parkingu podziemnego.

Wejście służbowe do budynku znajduje się po północnej stronie obiektu.

Główny hall-foyer, zajmuje największą część parteru budynku, jest wysoką reprezentacyjną przestrzenią przechodzącą przez wysokość całego budynku. Z hallu możliwa jest swobodna komunikacja do wszystkich przestrzeni funkcjonalnych Filharmonii. Bezpośrednio do niego przylega zespół szatni i sanitariatów. W centrum umieszczony jest punkt sprzedaży biletów wraz z informacją i recepcją.

Hall sam w sobie tworzy wielofunkcyjną przestrzeń, która może służyć pod wystawy, wernisaże czy inne imprezy artystyczne.

Bezpośrednio z hallu możliwe jest przejście do **funkcji towarzyszących** obiektowi; sali konferencyjnej, restauracji oraz bawialni dla dzieci.

Dwie sale koncertowe zajmują przestrzeń drugiej i trzeciej kondygnacji.

Duża sala koncertowa posiada kształt „pudełka po butach” jest to doskonała akustycznie forma dla tego typu obiektu.

Scena dużej sali koncertowej jest jej sercem. Publiczność otacza scenę na wysokości balkonów. Możliwe jest także opcjonalne wykorzystanie przestrzeni przeznaczonej na chór na przestrzeń dla publiczności, gdy chór podczas koncertu nie jest obecny. Nad salą górują organy, które posiadają własną przestrzeń po tylnej stronie sceny.

Takie ukształtowanie sali pozwala na dużą dowolność w przeprowadzaniu widowisk przy zachowaniu dobrych warunków akustycznych.

Jednocześnie tak ukształtowana przestrzeń pozwala na pozbawiony wyraźnych przestrzennych barier kontakt słuchaczy z muzyką.

Dzięki ruchomym elementom stropu możliwa jest regulacja czasu pogłosu wewnątrz Sali.

Mała sala koncertowa posiada również podobny prostopadłościenny kształt, jest jednak jeszcze bardziej mobilna. Umożliwia ona zupełną dowolność w realizacji koncertów w jej wnętrzu, nawet tych najbardziej

innowacyjnych i eksperymentalnych. Sala dzięki swojemu ukształtowaniu pozwala, w razie potrzeby, na zredukowanie bądź zupełne usunięcie konstrukcji widowni, tworząc całkowicie wolną przestrzeń.

Na pierwszym piętrze budynku sale posiadają wspólne foyer, tworzące optyczną całość z przestrzenią głównego hallu. W razie potrzeby możliwe jest rozdzielenie foyer w taki sposób aby każda z sal mogła być obsługiwana niezależnie.

Z drugiego piętra budynku dostajemy się na poziom balkonów dużej sali, a za kulisami na tym poziomie znajduje się salonik reprezentacyjny z widokiem na Plac Solidarności.

Obie sale koncertowe oraz hall główny są doświetlane światłem dziennym z **świetlików** umieszczonych w dachu. Hall główny i foyer doświetlają również transparentne ściany całego budynku.

Ostatnia kondygnacja budynku to **przestrzenie dla artystów, pomieszczenia administracyjne oraz pokoje gościnne.**

Te przestrzenie podzielone są za pomocą dwóch osi komunikacyjnych, na dwa bloki, dla muzyków oraz administracji, posiadające duże walory estetyczne kształtowane przez bogato rozrzeźbiony dach, którego kolejne części wydzielają poszczególne partie. Tak ukształtowana przestrzeń ma sprzyjać artystycznemu skupieniu i pracy artystów. Fonoteka otwiera się widokiem na Plac Solidarności.

Cała wschodnia część obiektu to **pas techniczno służbowy**. Obsługuje on artystów oraz serwis zapewnia doskonały dostęp do sal koncertowych, na każdym ich poziomie.

Niezależne służbowe wejście do tej części znajduje się w pn-wsch narożniku budynku.

Konstrukcja, rozwiązania techniczne, materiały

Budynek został zaprojektowany w konstrukcji stalowej.

Konstrukcja budynku opiera się na regularnej siatce 8 na 8 metrów co daje optymalne możliwości konstrukcyjne oraz relizacyjne.

Fasada

Elewacja budynku to podwójna szklana membrana na stalowym szkielecie.

Fasada wykonana jest z dwóch szklanych ścian wykonanych z pionowych profili z laminowanego szkła typu „flutex”, grubości 19 mm, na aluminiowym szkielecie umieszczonych od siebie Pustka powietrzna pomiędzy zewnętrzną a wewnętrzną stroną fasady stanowi izolację termiczną budynku, cyrkulację powietrza oraz kontrolę temperatury wewnątrz pustki umożliwia system urządzeń nawiewu ciepłym powietrzem umieszczony w dolnej części fasady. Przestrzeń ta jest również miejscem pod instalacje i techniczne wyposażenie budynku.

Transparentne ściany budynku oraz świetliki umieszczone w dachu umożliwiają doświetlanie budynku światłem dziennym.

Sposób wykończenia wnętrz, materiały

Proponujemy proste wykończenie wnętrz unikające widocznych podziałów.

W **strefach komunikacji** epoksydowe posadzki przemysłowe gwarantujące trwałość i łatwość utrzymania.

Pionowe powierzchnie w przestrzeniach komunikacyjnych wykończone w technologii karton gips.

Stropy podwieszane z płyt kartonowo gipsowych na galwanizowanej konstrukcji, malowane farbą emulsyjną.

W hallu głównym restauracji, sali konferencyjnej posadzki z betonu architektonicznego polerowanego i lakierowanego W **hallu głównym** ściany wykończone w betonie architektonicznym polerowanym i lakierowanym koloru białego z aluminiowymi wykończeniami przy stropie.

Duża sala koncertowa, posadzka drewniana z paneli dębowych malowana na czarno na metalowej konstrukcji tworzącej przestrzeń pod instalacje klimatyzacji sali. Ściany sali wykończone są metalowymi panelami (stop aluminium i magnezu) w kolorze złotym. Płyty te mocowane są do ścian na drewnianym podkładzie z płyt DM. Nadają one kolor i charakter sali. Światło wpadające do sali poprzez świetliki, jak również sztuczne oświetlenie wędrując po ścianach wibruje dając tym samym dodatkowe efekty estetyczne podczas koncertów.

Posadzka sceny jest wykończona tymi samymi dębowymi płytami jak cała powierzchnia widowni. Strop sali to panele akustyczne o regulowanej pozycji (kąt, wysokość) w zależności od koncertu na konstrukcji drewniano – stalowej, w kolorze czarnym.

Mała sala koncertowa wykończona jest w całości dębowymi panelami malowanym na kolor czarny.

Przestrzenie dla artystów oraz administracji na ostatniej kondygnacji wykończone w technologii karton gips, posadzki epoksydowe bez wyraźnych podziałów. Doświetlenie światłem dziennym poprzez duże świetliki w dachu.

Przestrzenie techniczne oraz parking wykończone są w betonie malowanym farbami epoksydowymi bez dodatkowych wykończeń.

Cały budynek wyposażony jest w system tryskaczy wspomagający ochronę przeciwpożarową budynku.